

Juryrapport

IPON Awards 2013 & IPON/Mediawijzer.net Award 2013

Tijdens de IPON (ICT Platform Onderwijs Nederland) op 10 april in de jaarbeurs te Utrecht zijn dit jaar voor de zesde keer de IPON Awards uitgereikt. De achtergrond van deze Awards is vooral bedrijven, organisaties en personen, die zich onderscheiden in innovatie, kwaliteit en originaliteit bij het ontwikkelen van producten en diensten voor het onderwijs. De prijzen werden uitgereikt door juryvoorzitter Louis Hilgers (ICTnieuws.nl en [ICT-in/en-onderwijs deskundige](http://ICT-in/en-onderwijs_deskundige)). De jury bestond verder uit Tessa van Zadelhoff (Warempel), Maaïke Neuteboom (hoofdredactrice Vives), Aad van der Drif (Zernike College) Joop van Schie (Albeda College) en John Leek (hoofd onderwijs en Mediawijsheid Beeld & Geluid).

De bijzondere **IPON Mediawijzer.net Award** wordt dit jaar voor de 2e keer toegekend. Deze prijs wordt uitgereikt in samenwerking met Mediawijzer.net, hét mediawijsheid expertisecentrum, waarbij inmiddels meer dan 800 media-gerelateerde organisaties zijn aangesloten.

De symbiose van samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven krijgt meer en meer vorm. De IPON Award wil daarom een stimulans zijn voor het bedrijfsleven en andere onderwijs-gerelateerde organisatie om te blijven ontwikkelen en innoveren voor het onderwijs.

Louis Hilgers

1. IPON - innovatie van het leren Award sprong naar voren...impuls in het primaire onderwijsproces categorie 4 – 12 jaar Primair Onderwijs

- [EduApp – winnaar](#)

Wanneer een school tablets heeft aangeschaft begint de zoektocht naar geschikte apps. Gelukkig is er sinds januari het platform Eduapp. Op Eduapp maak je een account aan en kun je vervolgens apps zoeken, lijsten maken, lesideeën bij apps lezen, maken en delen. De apps zijn allen gemetadateerd waardoor je snel zoekt op besturingssysteem, onderwijstype of vakgebied. Eduapp is ook een sociaal netwerk, je kunt personen of lijsten volgen en zo nieuwe apps ontdekken en inspiratie opdoen. Een lesidee is volgens een vast format opgebouwd wat het gemakkelijker maakt om het in de eigen praktijk in te zetten. Inmiddels zijn er al meer dan 4700 Eduappers en het netwerk groeit en groeit. Een free account biedt al veel mogelijkheden, maar wil je volop aan de slag dan kun je voor Euro 24,95 per jaar een pro account aanvragen via Eduapp.nl

- [Prowise Presenter](#)

Prowise kennen we van de touchscreens en de handige Presentersoftware. Sinds een aantal maanden kunnen we daar de tablets en ProConnect aan toevoegen. ProConnect zorgt ervoor dat er communicatie is tussen welk device dan ook en het touchscreen. Dat zorgt voor minder statische digibordlessen omdat het voor een leerkracht veel gemakkelijker is geworden om te zorgen voor interactie tussen leerlingen en de leerinhoud op het digibord. Momenteel zijn er pas enkele spelvormen beschikbaar maar de jury hoopt dat dit aanbod binnenkort weer uitgebreid wordt.

- [Blink Educatie - Binnenstebuiten, Eigentijds & Grenzeloos](#)

Samen bieden deze drie methoden een totaalpakket aan voor wereldoriëntatie in het basisonderwijs. Het mooie van de methoden van Blink Uitgevers is dat je ze helemaal digitaal kunt gebruiken. Basis is het digibord, alle materialen zijn via de digitale lesomgeving te printen. Heb je liever toch boeken en andere materialen op papier dan kun je deze tegen kostprijs bestellen. Wanneer je echter voor volledig digitaal kiest, kun je gemakkelijk de vorderingen van je leerlingen volgen in het leerlingvolgsysteem, toetsen worden direct nagekeken en gescoord. De drie methodes maken gebruik van afwisselende werkvormen en gaan uit van een activerende didactiek.

2. IPON - innovatie van het leren Award

De sprong naar voren...impuls in het primaire onderwijsproces

categorie 12 – 18 jaar VO & MBO

- [Got-it?! - winnaar](#)

Got it? is een adaptieve en remediërende online toets- en oefenomgeving voor de doorlopende leerlijn taal en rekenen. Leerlingen oefenen alleen dat wat nodig is om het juiste niveau te halen en te houden. Er staan heel veel verschillende oefeningen en honderden filmpjes met extra uitleg voor de leerlingen klaar. De docent houdt de vorderingen van zijn leerlingen in de gaten via het docentendashboard en kan klassikaal ingaan op de gemeenschappelijke aandachtspunten. Docent: heeft iedereen in beeld en kan (bij)sturen op basis van behaalde resultaten. Leerling: kan overal online werken en weet hoe die ervoor staat en wat er nog moet gebeuren. Innovatie: het is niet nodig dat een leerling een lineair programma doorloopt. Op basis van kennis en vaardigheden wordt de leerling lesstof aangeboden. De leerlingen raakt gemotiveerd door het juiste niveau aan te bieden. Te laten zien wat ze al wel kunnen en ze voortdurend hun eigen verbetering te laten ervaren. Het programma wordt gekenmerkt door de gedegen aanpak. De opzet om alleen nog maar te oefenen wat nog nodig is spreekt de jury zeer aan. Ook het docenten dashboard is voor de jury een belangrijk hulpmiddel dat wordt. Het dashboard maakt het voor de docent goed mogelijk een individuele leerling te volgen en waar nodig verder te helpen. Geschikt voor leerlingen uit het PO, VO en MBO om zelfstandig en op eigen niveau (1F, 2F, 3F of 4F) te werken.

- [Pulse On](#)

Pulse On is een digitaal onderwijsplatform. Samen met uitgeverijen en andere content leveranciers worden voor alle vakken in het voortgezet onderwijs leerlijnen met een groot aanbod van content in Pulse On opgenomen. Pulse On biedt deze content op een adaptieve manier aan de leerlingen aan. Elke leerling krijgt een eigen profiel waarin zijn of haar niveau, leerstijl en interesses wordt bijgehouden. Aan de hand van dit persoonlijke profiel worden leerobjecten die passen bij dit profiel gekoppeld aan de leerdoelen in de leerlijn waar de leerling op dat moment aan werkt. Door het studiegedrag en de resultaten van de leerlingen continu te registreren ontstaat een schat aan informatie. Op een intuïtieve en overzichtelijke manier wordt deze informatie teruggekoppeld naar de docent. Dit biedt docenten inzicht in het werkelijke leergedrag van hun leerlingen. Daarop kan hij of zij lessen en instructiemethoden aanpassen aan de behoeften van de leerlingen en hen meer persoonlijk coachen en begeleiden. Pulse On wil lesmateriaal op maat aanbieden aan iedere individuele leerling. Pulse On onderscheidt zich hiermee van andere digitale lesprogramma's doordat de adaptieve software van Pulse On zelf de voortgang bijhoudt en de moeilijkheidsgraad aanpast aan de ontwikkeling van de leerling. Hierbij behoudt de leerkracht altijd de mogelijkheid tot aanpassing. Leerling werkt naar interesse en niveau, houdt eigen voortgang in de gaten. Docent kan makkelijk de voortgang van zijn leerlingen volgen. Ouders zien op een eenvoudige manier hoe hun kind het doet t.o.v. wat verwacht mag worden Jury: Pulse On maakt het mogelijk geïndividualiseerd op eenvoudige wijze het handelen van leerlingen te volgen en te sturen. Het innovatieve is volgens de jury dat het mogelijk is leerlingen op basis van hun eigen profiel te laten werken met aangepaste leerobjecten. Die leerobjecten passen uiteraard weer bij de leerdoelen van de leerlijn waar de leerling op dat moment aan werkt. De jury meent dat Pulse On, mits er zeer goede samenwerking is met de content leveranciers, een zeer goed concept is voor individueel op de leerling gericht werken.

- [ffRekenen](#)

Rekenonderwijs wordt de laatste jaren als steeds belangrijker gezien. Daar dit relatief eenvoudig te digitaliseren is, zijn diverse instellingen hierop ingesprongen. Creativiteit die leerlingen aanzet tot gebruik is belangrijker dan de techniek. In ffRekenen zijn resultaten van onderzoek naar effectieve rekendidactiek uit binnen- en buitenland gebruikt. ffRekenen is een rekenprogramma om van begin af aan praktische en functionele rekenvaardigheid te ontwikkelen. Het richt zich op (jong)volwassenen (16+) die weinig succes hebben gehad met rekenen op de basisschool. Voordelen van ffRekenen: Weinig tekst, vooral beeldtaal. Tekst wordt ook uitgesproken. De rekenproblemen worden in beeldtaal voorgelegd. Er wordt op niveau gewerkt. ffRekenen werkt niet met meerkeuze, maar met open invoer. Er wordt heldere feedback gegeven als een opdracht onduidelijk is. De opdrachten zijn random. Veel leerlingen hebben moeite met tekst. Daarvoor is ffRekenen zeer geschikt. In pictogrammen en plaatjes zie je de opdrachten. Het bijzondere is dat het programma, eventueel begint bij de basis en doorgaat tot het niveau dat als voldoende kan worden gekenmerkt. Innovatief is de eindeloze mogelijkheid van feedback. Ook de vele animaties en gesproken tekst helpen de leerling vaardigheden verder te ontwikkelen. ffRekenen is zeer geschikt voor VMBO en MBO.

3. IPON - gewoon Speciaal Award Innovatie in het Speciaal Onderwijs - Speciaal Onderwijs

- [VIP-Agenda – winnaar](#)

De VIPAgenda is een schoolagenda voor de iPhone die toegankelijk is voor visueel beperkte scholieren. De VIPAgenda is gemaakt voor de iPhone 4 en 5 en is geheel te gebruiken met de VoiceOver functie van de iPhone voor weergave in spraak en braille en heeft ook verschillende toegankelijkheid functies voor slechtziende gebruikers zoals diverse kleurthema's en een instelling voor de fontgrootte. De agenda functie heeft ook de mogelijkheid om naast tekstuele informatie, audio boodschappen bij activiteiten op te nemen om snel invoeren mogelijk te maken en er is een zoekfunctie om snel activiteiten terug te vinden. De Vipagenda is een reguliere schoolagenda App gericht op alle schoolgaande kinderen die zo gebouwd is dat het ook geschikt is voor visueel beperkte leerlingen. Dit past in het thema "Gewoon" waar het kan en "Speciaal" waar het moet.

- [Blogboek](#)

Blogboek is een online communicatiemiddel voor ouders van kinderen die extra ondersteuning nodig hebben. De ouder beheert het Blogboek (en daarmee de privacy van het kind), nodigt de professionals uit zorg en onderwijs uit en kent hen rechten toe. Blogboek vervangt het heen-en-weer schrift, maar stroomlijnt ook de huidige communicatiestromen door middel van een profiel, doelen en de voortgang. Stichting Inklus beheert het systeem, dat betekent dat er geen IT-werk nodig is aan de kant van de school. Het doel van Blogboek is een betere samenwerking tussen zorg, onderwijs en ouders, kennis delen, de aanpak beter afstemmen en tijdsbesparing. Blogboek past binnen de huidige tijd van sociale media, de jeugdtransitie, passend onderwijs en ouderbetrokkenheid. Er is behoefte aan betere communicatie en samenwerking tussen zorg en onderwijs, maar door de (financiële en politieke) scheiding tussen beide gebieden is dit bijna niet mogelijk. Blogboek laat zien dat het wel kan.

- [Robotekst](#)

Voor niks en in een handomdraai een ontoegankelijk bestand omzetten naar een leesbaar document? Dat kan met Robotekst, een Nederlandse vertaling van het Deense omzettingsprogramma Robobrace.org. Of het nu gaat om een Word-bestand, PDF of een JPEG-file, Robotekst zet bijna elk bestand om in een bestandstype dat bruikbaar is. Binnen een paar minuten krijg je het geconverteerde bestand gemaild en kun je dit lezen of beluisteren op je laptop of mobiel. Met deze handige gratis conversietool kunnen docenten en leerkrachten hun digitale informatie toegankelijk maken voor hun leerlingen en studenten met een leesbeperking. Deze toepassing maakt het mogelijk om snel toegankelijk lesmateriaal te produceren op een laagdrempelige manier. Hoewel Robotekst speciaal ontwikkeld is voor visueel beperkten, is het ook zeer geschikt voor dyslecten en leerlingen die vanwege hun cognitieve beperking niet kunnen lezen.

4. IPON - organisatie van het leren Award Ondersteunend proces, efficiency – Onderwijsbreed

- [Magister – winnaar](#)

Elke vorm van organiseren van onderwijsleerprocessen vraagt om goede instrumentatie. Sinds het in gebruik nemen van computers in het onderwijs wordt aanhoudend gesleuteld aan systemen die primaire, secundaire en volgens sommigen zelfs tertiaire processen moeten ondersteunen. Veel van die systemen werden vanuit de kantoorautomatisering meegenomen naar het onderwijsveld. Weinigen zijn er met het momentum van de ontwikkeling in geslaagd op tijd en op maat op onderwijs gerichte oplossingen voor de school, voor de docent en voor de leerling te ontwikkelen. De kwaliteit van elk product valt deels af te lezen aan haar succes in de wereld. De VO – brede acceptatie van Magister laat zien dat zelfs in een kleine markt veel mogelijk is. Met de uitbreiding van de omgeving naar de distributie van leerinhoud tijdig en op maat voor elke leerling levert Schoolmaster een alles-in-een- onderwijsplatform waarin zowel leraren, onderwijsondersteuners en managers zich prettig in voelen. In ons land wordt een al te grootse aanpak niet altijd op zijn merites beoordeeld. Doe maar gewoon lijkt daar de leidraad. Met deze laatste ontwikkeling slaat Schoolmaster een nieuwe weg in! Wat blijft is dat het goede veel is, en voegen daaraan toe dat ook het vele goed kan zijn.

- [UMRA](#)

Voor wie het nog niet wist: de baan van een User Management Resource Administrator bestaat niet in het onderwijs. En die komt er ook niet als het aan Tools4Ever ligt. Op dit moment wordt het beheer van gebruikersaccounts vooral uitgevoerd door die eenzame man of vrouw in dat veel te kleine kamertje waar de CV – radiator is vervangen door een serverpark . Als het aan Tools4ever ligt, verdwijnen al die spreadsheets met gegevens en die tientallen houtje touwtje oplossingen om bij te houden wie wat wanneer en waarmee mag doen in het digitale onderwijs-landschap, voor altijd, naar de Eeuwige Jachtvelden. De jury hoopt van harte dat de belofte die deze omgeving schetst het mogelijk maakt de aandacht van de ICT – coördinatoren te verleggen van grondwerk naar ondersteuning van leerkrachten in de uitvoering van het onderwijsleerproces. Dat deze oplossing hen zal doen groeien van een ICT - technicus en - administrateur naar een '*l-manuensis*': de man of vrouw die het vak beheerst de theorie zichtbaar te maken. UMRA is daarmee geen triviale bijdrage aan de ontwikkeling van educatieve technologie. UMRA is daarmee een belangrijke driver (Jawel!!) voor de verdere groei naar een volwassen onderwijsleerlandschap in de 21^e Eeuw.

- [Gerichte Berichten](#)

Vrijwel iedereen in Nederland is bezig met de ontwikkeling van ouderbetrokkenheid in het onderwijs. Dat is goed nieuws want we weten dat een betrokken ouder van grote invloed is op het succes van het kind in de schoolloopbaan. Dat geldt voor het PO, het VO, het MBO en waarschijnlijk ook voor het HBO en WO. Het is verheugend te zien dat nu ook ontwikkelaars van educatieve technologie zich beijveren goede, hanteerbare instrumenten te ontwikkelen om aan die betrokkenheid handen en voeten te geven. De jury heeft een aantal inzendingen ontvangen die alle een goede en waardevolle bijdrage leveren. De Roode Kikker springt er boven uit met de functionaliteit en vormgeving van haar software, met het bijbehorende CMS, dat de mogelijkheid biedt uitwisseling van berichten via de Smartphone op meerdere platforms te realiseren. Kwaliteiten die het voor de instellingen en de ouders tot een Must Have zouden kunnen maken. De ontwikkeling van een dergelijke combinatie toont dat gedurfd ondernemerschap kansen schept en wellicht ook succes afdwingt. Gerichte Berichten, ten slotte, is een combinatie van technologisch hulpmiddelen voor de hele onderwijkskolom die zowel in de school als in de thuissituatie ook nog eens duurzaam de ogen streelt.

5. IPON / Mediawijzer.net Award

Meest innovatieve project mediawijsheid - Onderwijsbreed

- [MatterMap](#) – winnaar

De makers van Mattermap hebben gezorgd voor een interessante en inhoudelijk bruikbare verbinding tussen journalistieke - , informatie- en onderzoeksvaardigheden aan de ene kant en bestaande mindmappingtoepassingen aan de andere kant. In de zee van informatie is het in toenemende mate essentieel om de standpunten rond belangrijke kwesties snel beschikbaar te hebben. Met Mattermap is het mogelijk deze verschillende standpunten te visualiseren, te voorzien van diepere context én van bronvermelding. Deze zgn Mattermaps kunnen worden opgeslagen en dienen als zeer bruikbare tool voor verdiepende discussie. Een verrijkende tool voor journalisten, researchers, docenten, studenten en scholieren. Aandachtspunten zijn nog wel: de usability in geval van veel toegevoegde meningen (het scherm wordt wat vol). Ook is nog de vraag hoe goed de doorzoekbaarheid is in geval van veel geproduceerde Mattermaps.

- [It's up to you](#)

It's up to you komt tegemoet aan de vraag om bruikbaar en aansprekend lesmateriaal op het gebied van pesten en cyberpesten. De interactieve verhaallijn daagt de spelers uit om stapsgewijs het pad te volgen dat het gevolg is van hun keuzes. Steeds is er weer een dilemma, met alle gevolgen van dien. De spelers verkennen op deze manier de verschillende perspectieven op het thema cyberpesten / pesten. Op deze wijze is in leer- en opvoedingssituaties goed te werken met de ervaringen vanuit dit interactieve spel. Of noem het wellicht een simulatie. Door de mooie en vakkundige productie met goede beeld en geluidskwaliteit wordt een goed dramatisch effect bereikt.

- **School XM**

De smartphone-app School XM stelt de school in staat snel, bondig en op aantrekkelijke wijze te communiceren met ouders én leerlingen. Met een op die manier goed te regiseren communicatie is alvast bijgedragen aan een mediawijze leercontext, vooral met het oog op ontwikkelingen als mobiel leren en 'bring your own device'. Via een crossmediaal platform, Portal XM is de app op relatief eenvoudige wijze te beheren. Technisch gezien geen innovatie, maar een slimme toepassing die goed kan voorzien in een behoefte aan betrouwbare, adequate mobiele informatievoorziening.

6. IPON - stimulerings Award Persoon, organisatie of initiatief met grote betekenis voor ict in het onderwijs - Onderwijsbreed

Alphons ten Brummelhuis - winnaar

Van huis uit is Alfons ten Brummelhuis onderwijskundige en in 1995 gepromoveerd. Na wetenschappelijke arbeid aan de universiteit van Twente sinds 2006 Hoofd Stafafdeling Onderzoek bij stichting Kennisnet. Zijn onderzoek richt zich vooral op het leggen van verbindingen tussen wetenschap en onderwijspraktijk.

Het is een groot genoegen met Alfons educatief technologisch te sparren. Hij schuwt daarbij stevige uitspraken niet en durft ook best te confronteren. Alfons is daarin uiterst integer en zoekt daarbij altijd naar de kern van het onderwijskundig probleem en de kortste en meest efficiënte weg naar een oplossing. Hij werkt al meer dan 25 jaar aan een hechte en wederzijds profijtelijke relatie tussen onderwijspraktijk en onderwijsonderzoek. Hij hanteert daarbij bij voorkeur sobere theoretische modellen die kernproblemen in de vormgeving van het onderwijsleerproces bijna tastbaar beschrijven. Alfons heeft in de afgelopen jaren aanhoudend gewerkt aan onderzoeksresultaten die onderwijsgevend helpen hun werk nog beter te doen of dingen te gaan doen die voorheen moeilijk realiseerbaar te maken. Alfons neemt deel aan tal van nationale en internationale gremia waar hij gewaardeerd wordt om bescheiden en ter zake uiterst kundige bijdragen. Hij heeft een ongelofelijk aantal publicaties geschreven en geïnitieerd.

